

گزارش «نوزدهمین» دورهمی قرآنی در مسجد سیدالشهداء صلوات الله علیه:

(از ساعت ۱۸ تا ۱۹ - شنبه: ۹ دی ماه ۱۴۰۲)

پیام این آیه چیست: أَتَأْمُرُونَ النَّاسَ بِالْبِرِّ وَتَنْسَوْنَ أَنْفُسَكُمْ

وَ أَنْتُمْ تَتْلُونَ الْكِتَابَ أَفَلَا تَعْقِلُونَ؟ (بقره/۴۴)

آیا مردم را به نیکی فرمان می‌دهید و خودتان را فراموش می‌کنید؟

حال آنکه شما (تعالیم) کتاب (آسمانی) را بازگو می‌کنید پس چرا تعقل نمی‌کنید؟

نکته اول: قرآن « ۲ بار » برخی از مردم را « بازخواست » می‌کند که چرا در قرآن « تدبّر » نمی‌کنند:

أَفَلَا يَتَدَبَّرُونَ الْقُرْآنَ أَمْ عَلَى قُلُوبِ أَفْقَالٍهَا؟ (محمد/۲۴) احتمالاً معصومین صلوات الله علیه نیز فرمودند:

وقتی قرآن می‌خوانید، « خود » را « مخاطبِ هر آیه آن » بدانید. حضرت امام خمینی رحمه الله علیه نیز در

کتاب آداب الصلوه می‌فرمایند: ... چهل سال قرآن شریف را می‌خوانیم و به هیچ وجه از آن استفاده‌ای حاصل نشود جز

اجر و ثواب قرائت و یا اگر نظر تعلیم و تعلم داشته باشیم با نکات بدیعیه و بیانیه و وجوه اعجاز آن و قدری بالاتر، جهات تاریخی و

سبب نزول آیات و اوقات نزول و مکی و مدنی بودن آیات و سور و اختلاف قرائات و اختلاف مفسرین از عامه و خاصه و دیگر

امور عرضیه خارج از مقصد که خود آنها موجب « احتجاب از قرآن و غفلت از ذکر الهی » است سر و کار داریم ... (صفحه: ۱۸۴)

بنابراین برای « تدبّر در آیات قرآن » نباید خود را به « شأن نزول »، « محدود » کنیم.

نکته دوم: « بر » یعنی: « نیکو و مفید » و « جلوه خدای برّ الرحیم » بودن. مثل: « زمین = بر » که

بیشترین نیاز مخلوقات زمینی را تأمین می‌کند و مثل: « برّ = گندم » که مطلوب همه اقشار مردم است.

نکته سوم: برخی از « افراد » مثل: « والدین، همسران، معلمین، واعظین و مسئولین »، دلسوزانه

اطرافیانشان و مردم را به « نیکو بودن » و « روابط اجتماعی مفید داشتن » فرمان می‌دهند اما برای

« خوب و مفید و نیکو » بودن « خودشان »، « هیچ تلاش مؤثری » انجام نمی‌دهند.

نکته چهارم: « تلاوت » یعنی: « منعکس و مطرح کردن چیزی که از نگاه همگان پنهان » است،

مثل: « ماه » که « وجود و نور خورشید » را در « شب تاریک »، « گزارش و اثبات » می‌کند.

قرآن در سوره « شمس » می‌فرماید: وَالشَّمْسِ ... (۱) وَالْقَمَرِ إِذَا تَلَاها (۲) {قمر، شمس را مطرح می‌کند.}

نکته پنجم: « کتاب »، « مجموعه‌ای از قوانین و سنت‌های ثابت » آفرینش است که « آئین زندگی

سالم » را برای افراد بشر در « هر زمان و مکان و شرائطی » روشن می‌کند.

نکته ششم: « عقل » با « فکر، درک، فهم، ... » فرق دارد و عامل تشخیص: خیر و شر، حق و باطل،

زیبائی و زشتی، تمام و نقص، کامل و ناقص، خوبی و بدی است. فرموده‌اند: « العقل ما عبّد به الرحمن »

(عقل آنست که انسان را به بندگی خدا می‌رساند.) پس « پیام مهم آیه » اینست که: اگر فردی دیگران را به

خیر و نیکی و مفید بودن فرمان دهد اما « خود » را از آنها « محروم » نگهدارد، کارش عاقلانه نیست.

نکته هفتم: از « عوامل غفلت » اینست که « اصلاح و هدایت » دیگران را به اصلاح خود ترجیح دهیم.